

Adriana Jarosz

Opolskie Koło

Polskiego Towarzystwa Biblioterapeutycznego

Każdy może latać

Szkoła podstawowa, kl. IV-VI

Cele:

- Wzbudzenie szacunku do osób, które wyróżniają się ze względu na swój wygląd.
- Kształtowanie postawy otwartości na innych ludzi.
- Wzmocnienie poczucia własnej wartości.
- Uczenie tolerancji.
- Uwrażliwianie na problemy innych.

Warunki techniczne:

- Liczba uczestników: 15 osób
- Miejsce: sala z ławkami.
- Czas trwania: 2x45 min.

Metody, formy pracy, techniki, materiały i środki:

- Metody: czytanie, rozmowa kontrolowana, metody plastyczne.
- Formy: praca w grupach, zbiorowa, indywidualna.
- Techniki: twórcze, zabawa twórcza.
- Środki: tekst literacki - Jana Frey: Maurycy jego życie w rozmiarze XXL,

Wyd. Jedność, Kielce 2009.

Przebieg zajęć:

1. Przywitanie uczestników spotkania.
2. Rozmowa kierowana: Fantazyjne zapytania.

Przykładowe pytania do dzieci: Co lata, a co nie potrafi wznieść się w powietrze? Czy dom potrafi latać, a jeśli tak, to jak wysoko unosi się w powietrzu i jak daleko lata? Co może zobaczyć podczas podniebnej podróży? Dlaczego i kiedy ludzie mogą marzyć o tym, by poczuć się lekko jak chmura czy jak ptak?

3. Zabawa plastyczna: Imię na kamieniu.

Prowadzący rozdaje uczestnikom szare, papierowe kamienie, na których dzieci zapisują swoje imiona. Prowadzący zwraca dzieciom uwagę, że to właśnie dzięki takim kamieniom można zbudować ściany domu. Przyklejają te karteczki do konturów domu, przygotowanych wcześniej przez nauczyciela.

4. Zabawa ruchowa: Karciany bal.

Dzieci losują karty figurami (karty z figurami wybiera się z talii 56 kart - typ francuski). Prowadzący wydaje polecenia, np. :

- królowe i królowie kłaniają się sobie,
- paziowie jeżdżą na koniach,
- uczeń z kartą jokera porusza się zepsutym samochodem,
- asy trzymają koszyki, a królowe zrywają do nich jabłka,
- królowe, paziowie i jokery są zawodnikami sumo,
- królowe i asy prasują,
- wszyscy tańczą na królewskim balu.

5. Zabawa kreatywna: Lękoluby Dziecięce.

Z dużego arkusza papieru wycięta jest chmura (można wyciąć więcej chmur i podzielić dzieci na grupy). Uczestnicy spotkania rysują na niej „Lękoluby Dziecięce, czyli paskudniki pospolite, które sprawiają, że dzieci czasami płaczą lub czegoś się boją”.

6. Rozmowa kierowana na temat powstałych rysunków.

7. Wspólne czytanie czterech pierwszych rozdziałów książki Jany Frey „Maurycy jego życie w rozmiarze XXL” i omówienie przeczytanych fragmentów.

8. Rozmowa kierowana do tekstu. Pytania:

- Dlaczego Maurycy nie miał żadnych problemów, a teraz ma?
- Kiedy wydawało mu się, że jest szczęśliwy? Jak spędzał czas?
- Jak wyglądał? Dlaczego ciągle jadł?
- O czym mógł marzyć? Dlaczego jego marzenia mogły być trudne do zrealizowania?
- Co na temat otyłości Maurycego mówili jego rodzice i babcia?
- Jak reagowali na niego widok inni?

- Co wymyślił Maurycy i dlaczego? Co sądzisz o liście, którą sporządził? Czy to dobry pomysł, a jeśli nie, to dlaczego? Co powinien pisać na swojej liście?
- Jak wyglądała dziewczynka? Jak się zachowywała wobec Maurycego? Jaka mogła być tego przyczyna?
- Dlaczego Malwina zwracała uwagę na to, że bohater jest otyły? Czy była wobec niego niemiła?
- Co mogło sprawić, że Maurycy zacząłby kontrolować swój apetyt?
- Jak myślisz, czy udało mu się spełnić marzenia?
- Co może oznaczać naprawdę stwierdzenie: każdy może wznieść się ponad? Ponad co? Czy Marcel też może nauczyć się „latać”?

9. Zabawa plastyczna: Latający dom.

Nauczyciel rozdaje dzieciom czerwone serduszka i prosi, wykleiły nimi dach domu (przygotowany wcześniej przez prowadzącego) – serca mają zastępować dachówki. Dzieci w ten sposób utożsamiają się z bohaterem opowiadania - poczują jak musiało mu być źle, bo człowiek inny nie zawsze potrafi walczyć o siebie i mówić o tym, co czuje, co mu sprawia ból. Dzieci pokazują, jak bardzo lubią naszego bohatera i chcą, by czuł się wśród nich dobrze, bo one się nim zaopiekowały.

Po zakończeniu pracy, nauczyciel lub któryś z uczniów dokleja do gotowego dachu gotowe skrzydła (mogą to być np. skrzydła ptaka, motyla). Następnie całość zostaje połączona z „kamiennymi ścianami”. Bibliotekarz mówi, że bez tych kamieni trudno byłoby zbudować prawdziwe schronienie, dzięki któremu każdy będzie czuł się bezpiecznie. Mówi też, że każdy z nich przyczynił się do budowy tego niezwykłego domu, który potrafi latać.

W tym miejscu można wspomnieć dzieciom o utworze pt. „Trzy świnki” i o tym, jak ważna jest cierpliwość, praca i pomoc innych.

10. Zabawa kreatywna: Łańcuch skojarzeń.

Uczestnicy tworzą koło. Jedna osoba mówi słowo, które kojarzy jej się z marzeniem lub czymś bardzo miłym. Następna dodaje kolejny wyraz, który jej się nasuwa w związku ze słowem wypowiedzianym przez poprzednika. Mogą powstać różne skojarzenia, np. „latanie – samoloty – wakacje – jezioro – namiot – trawa – piłka”.

Jeśli nauczyciel stwierdzi, że zadanie jest zbyt trudne dla grupy, można zabawić się w przekazywanie „dobrych piłeczki dobrych słów”. Dzieci, siedzące w kole, przekazują sobie piłeczkę, ale za plecami. W momencie przekazania mówią coś miłego osobie siedzącej obok.

11. Przeczytanie następnego fragmentu utworu (rozdział 5).

Po lekturze rozdziału prowadzący mówi dzieciom, że historia chłopca w „rozmiarze XXL” i Malwiny ma dalszy ciąg.

12. Podsumowanie zajęć.

Prowadzący mówi dzieciom, że człowiek nie tylko może różnić się od innego człowieka, ale nawet powinien, by świat był ciekawszy. Każde z nich ma wielką moc, która może sprawić, że dzięki nim ludzie mogą uwierzyć w siebie, mogą pokonać własne słabości i spełnić swoje marzenia.

Powinny też pamiętać, że nawet tacy, którzy wyglądają i zachowują się inaczej niż my i nasi znajomi, mogą być bardzo sympatyczni, mili, skromni i utalentowani, tak jak Maurycy.

A co najważniejsze, każdego człowieka należy szanować, bez względu na wygląd.

13. Ewaluacja: Chmurki.

Uczniowie wybierają spośród przygotowanych przez nauczyciela chmurek chmurę czarną lub białą, następnie wrzucają je do małego wiaderka (można wykorzystać plastikowe wiaderko po serze).